

РЕШЕНИЕ

№ 10802

гр. София, 04.07.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав,
в публично заседание на 04.06.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **6140** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от АПК, вр. чл. 118 КСО.

Образувано е по жалба на Ж. С. Х. от [населено място], подадена чрез адв. Т., срещу Решение № 2153-21-121/02.06.2023 г. на директора на ТП на НОИ – С. - град, с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/19.10.2022 г., издадено от длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

Релевират се доводи, че обжалваното Решение е постановено, без да се съберат всички необходими доказателства и без да е установено действителното фактическо и правно положение, поради което същото е незаконосъобразно, постановено при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и противоречи на материалноправните норми.

Твърди се, че в случая не са били налице предпоставките по чл. 99, ал. 1, т. 2, б. „а“ от КСО за поправка на издаденото разпореждане от 23.12.2019 г., респективно за изменение на личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателката.

Налице е нарушение на материалния закон доколкото не са налице неистински или подправен документ или на документ с невярно съдържание, нито такива са посочени от административния орган, не са налице и основания за заличаване на данни на посочените в обжалваното разпореждане осигурители. Отбелязва се също така, че в случая липсва влязло в сила задължително предписание по чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО, което изключва възможността за осъществяване на предприетите действия по чл. 4, ал. 10, т. 4 от Наредба № Н-13 от 17.12.2019г. от страна на контролните органи на ТП на НОИ - С. град за служебно заличаване на данните по чл. 5, ал. 4, т.1 от КСО. В

заклучение е отправено искане за отмяна на оспореното решение и потвърденото със същото разпореждане и връщане на преписката на административния орган с указания по тълкуването и прилагането на закона.

При разглеждане на делото жалбата се поддържа от адв. Т. и същата моли за отмяна на оспореното решение и разпореждане. Представя писмени бележки. Претендира разноски.

Ответникът - директорът на ТП на НОИ С. -град, чрез юрк. П., моли за отхвърляне на жалбата като неоснователна и недоказана и за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура - редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София град, Трето отделение, 44 състав, като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

С Разпореждане № [ЕГН] от 23.12.2019 г. /л. 153-154/ на длъжностно лице по пенсионно осигуряване /ПО/ на Ж. С. Х. е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 68, ал. 3 от КСО, за зачетен осигурителен стаж в общ размер на 31 години, 10 месеца и 04 дни, в т.ч. 01 година. 03 месеца и 27 дни в „Белма 2012" ЕООД и 10 месеца и 09 дни в „Ки-Комерс 2017" ООД.

С Разпореждане № [ЕГН] от 13.05.2020 г. /л. 90-91/ пенсията на Ж. Х. е преизчислена с допълнително придобит осигурителен стаж след пенсиониране, като са зачетени 01 месец и 15 дни, придобити в „Ки-Комерс 2017" ООД.

С писмо вх. № 2175-21-1051/05.11.2021 г. /л. 119/ дирекция „Пенсии" в ТП на НОИ С. - град е уведомена за заличени данни, подавани по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО от „Ки-Комерс 2017" ООД за периода от 03.08.2018 г. до 31.01.2020 г. и за необходимостта от предприемане на действия по компетентност за извършване на нова преценка на правото на пенсия и/или изменение на отпуснатите пенсии на лицата, които имат зачетен осигурителен стаж и осигурителен доход от този осигурител въз основа на заличените данни.

С оглед горните констатации е постановено Разпореждане № [ЕГН]/19.10.2022 г. – л. 178-181 /потвърдено с оспореното в настоящото производство решение/.

С разпореждането е поправено Разпореждането от 23.12.2019 г. за отпускане на пенсия на Ж. Х. с мотив „съгласно констативен протокол на дирекция „К.“ за заличени данни на осигурителя „ПЕНД Б-86“, „Г. БИЗНЕС С.“, „КИ К. 2017“ и посочено правно основание чл. 99, ал.1, т. 2, б. „а“ КСО.

Срещу разпореждането от 19.10.2022 г. е подадена жалба от 17.02.2023 г. /л. 173-177/ от Ж. Х., която е оставена без разглеждане от директора на ТП на НОИ – С. град с Определение № 2153-21-46/22.02.2023 г. л. 196, с аргумент - подаването ѝ извън срока по чл. 117, ал. 2, т. 1 КСО.

Горепосоченото определение е оспорено по съдебен ред и отменено от АССГ с Определение № 3533/24.04.2023 г. по адм. д. № 2872/2023 г., като преписката е върната на директора на ТП на НОИ С. – град за произнасяне по жалбата на Ж. С. Х., с вх. № 1012-21-181/17.02.2023 г.

В изпълнение на определението на съда е постановено оспореното в настоящото производство решение, с което жалбата на Х. е приета за неоснователна и е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/19.10.2022 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

В мотивите на решението е посочено, че видно от приложения в пенсионно досие опис от 16.12.2019 г. /л. 77, 78/ осигурителен стаж на Х. не е зачитан по отношение на дружествата „ПЕНД Б-86“ и „Г. БИЗНЕС С.“.

Решаващият административен орган е приел за неоснователни възраженията на Х. свързани с изменението на пенсията и предвид заличените данни по чл. 5, ал. 4 КСО, подавани от нея от осигурителя „КИ – КОМЕРС 2017“ ООД за периодите от 07.12.2018 г. до 15.10.2019 г. и от 16.10.2019 г. до 30.11.2019 г.

В тази връзка административният орган се е позовал на резултатите от извършена проверка по разходите на държавното обществено осигуряване на „Ки-Комерс“ ООД приключила с Констативен протокол № КВ- 5-21-00942282/24.06.2021 г. /л. 212-214/, в резултат на която е установено неоснователно подаване на данни по чл. 5, ал. 4 от КСО, както и издадени Задължителни предписания № ЗД-1-21-00942300 от 24.06.2021 г. /л. 210-211/ за заличаване на подадените данни по чл. 5, ал. 4 от КСО за 36 лица, сред които и за Ж. С. Х. за периода от месец 12.2018 г. до месец 11.2019 г.

Поради неизпълнение от „Ки-Комерс 2017“ ООД на влезлите в сила задължителни предписания, подадените неоснователно от дружеството данни по чл. 5, ал. 4. г. 1 от КСО са заличени по реда на чл. 4, ал. 10, т. 4 от Наредба № Н- 13/17.12.2019 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица.

В оспореното решение е посочено също, че е налице липса на осъществявана от жалбоподателката реална трудова дейност, която на основание чл. 10, ал. 1 от КСО е задължително условие за възникване на осигуряване по КСО, респективно - за придобиване на осигурителен стаж при пенсиониране. Този извод е обоснован предвид извършените проверки от контролни органи на НАП, ГИТ и НОИ, които не установяват осъществяване на стопанска дейност от дружеството – осигурител, а именно:

- при посещение на седалището на „Ки-Комерс 2017“ ООД от контролни органи на НОИ и ГИТ не е осъществен контакт с управителя или упълномощено от него лице;
- от дружеството не са подавани ГДД за 2018 г. и 2019 г., което сочи липса на стопанска дейност, респективно - на доходи, от които да се изплаща трудово възнаграждение на Ж. С. Х. за периодите: от 07.12.2018 г. до 15.10.2019 г. и от 16.10.2019 г. до 30.11.2019 г.;
- от 01.10.2017 г. и от 17.05.2018 г. „Ки-Комерс 2017“ ООД не е имало регистрирани фискални устройства;
- липсата на приходи през 2018 г. и 2019 г. оборва твърденията на жалбоподателката, че е получавала в брой заплатата си от управителя за разпространявани рекламни и информационни материали;
- декларираните от лицето трудови задължения - да разпространява рекламни и информационни материали и да приема такива, изключват декларираното стационарно работно място - седалището на дружеството в [населено място], [улица].

По гореизложените съображения е прието, че Ж. Х. не е упражнявала трудова дейност в „Ки-Комерс 2017“ ООД, поради което правилно с обжалваното разпореждане не й е зачетен осигурителен стаж в посоченото дружество.

С тези мотиви решаващият административен орган е оставил без уважение жалбата на Х. против разпореждането от 19.10.2022 г. на длъжностното лице по ПО.

В хода на съдебното производство се събраха гласни и писмени доказателства – административната преписка по издаване на оспореното решение, приета без оспорване на страните.

От разпита на св. Е. Д. се установи, че майка й Ж. Х. е започнала работа в „Пенд Б-86“ ЕООД след като са се завърнали от Гърция. Тя е работила като мениджър връзки с обществеността и свидетелката я е посещавала често, тъй като е работила в близост. Работила е с колега в екип по консултация по Европейски проекти. Правила е анализи, проучване на различни европроекти, занимавала се с оперативни клиенти на самата фирма. Събираща е техническа и финансова документация, различни анализи, за анализите се е допитвала до нея, защото тя самата е правила анализи за софтуерни приложения. В същия офис се е помещавало още едно дружество „Глобъл Бизнес Сълюшънс“ ЕООД, като впоследствие са я прехвърлили на работа от едното в другото дружество, които са били на един и същ собственик. Свидетелката установи, че жалбоподателката е работила и в дружеството „Ки Комерс 2017“ ЕООД, където е започнала работа през 2018 г. по препоръка на нейн колега, който и се обадил и казал, че търсят хора. Там е била търговски представител, търсела е клиенти за електронна реклама

По делото е разпитан и свидетелят Р. Д. Д., който заявява, че с Ж. Х. са работили заедно в „Глобъл Бизнес Сълюшънс“ ЕООД и в „КИ-Комерс 2017“ ООД. В последното дружество Х. е постъпила след него в края на 2018 г. и са работили около 10 месеца заедно, като се е занимавала с разнос на рекламни материали, поръчвала е канцеларски материали, писала е имейли, защото фирмата се е занимавала с рекламни материали, рекламни събития, както PR събития; тя също се е срещала с доставчици, било то за кетъринг или за наем за зала; била е подчинена на К. Р., който е работил съвместно с В. М.; трудовите досиета са ги получавали или ги е носил управителя в завършен вид, защото фирмата е имала външно счетоводство. Представител на външното счетоводство е носил Трудови книжки, Трудови договори. Доста често се е случвало и куриерска фирма да ги доставя.

В съдебното производство по искане на процесуалния представител на ответника е открито производство по оспорване на истинността по реда на чл. 193 ГПК на следните писмени доказателства: 1. Трудова книжка № 7, № 859505, серия 3 на Ж. С. Х. досежно положения подпис за работодател „КИ-КОМЕРС 2017“ ООД; 2. Заповед за прекратяване на трудов договор № 30/01.12.2019 г., по отношение на подписа, положени за работодател; 3. Трудов договор № 025/07.12.2018 г. сключен между Ж. С. Х. и „КИ-КОМЕРС 2017“ ООД по отношение положения подпис за работодател в него.

По искане на страните и с оглед разпределената от съда доказателствена тежест е допусната СГЕ. Изготвено е заключение по Протокол № 5 за извършване на почеркова експертиза /л. 386-397/, Протокол № 13 за извършване на допълнителна почеркова експертиза /л. 399-404/ и Протокол № 24 за извършване на втора допълнителна почеркова експертиза, приети без оспорване от страните.

Събрани са и доказателства по реда на чл. 192 ГПК от БНБ – л. 322-323 и от ТД на НАП – С. л. 328- 340. От жалбоподателя е представено писмо от 14.03.2020 г. на директора на дирекция „Инспекция по труда“ С. / л. 349- 354/.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в преклузивния срок по чл. 118, ал. 2 от КСО, от надлежна страна

по чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което е допустима. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби при издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган в рамките на предоставените му правомощия съгласно чл. 117, ал. 3 от КСО - директора на ТП на НОИ - С. град.

Не са налице основанията по чл. 146, т. 2 АПК за неговата отмяна. Решението отговаря на изискванията на чл. 59 от АПК за форма и съдържание. Същото е мотивирано, като са посочени фактическите и правни основания за издаването му и съображенията на директора на ТП на НОИ - С. град, въз основа на които е приел за законосъобразно постановеното разпореждане на длъжностното лице по пенсионно осигуряване.

Във връзка с изложените от оспорващата възражения за наличие на основания за отмяна на решението по см. на чл. 146, т. 3 и т. 4 АПК съдът съобрази следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 98, ал. 1, т. 1 от КСО пенсиите и добавки към тях се отпускат, изменят, спират, възобновяват, прекратяват и възстановяват с разпореждане, издадено от длъжностно лице, на което е възложено ръководството на пенсионното осигуряване в териториалното поделение на НОИ или други длъжностни лица, определени от ръководителя на ТП на НОИ. Разпореждането съставлява индивидуален административен акт, който има за правна последица възникването на конкретни права и задължения за страните по административното правоотношение. Като индивидуален административен акт, с влизането му в сила разпореждането придобива стабилитет, като се преклудира правомощието на административния орган да въздейства върху разрешения по вече приключило производство въпрос. Именно поради това законодателят е предвидил отделно, императивно уредено производство, само в рамките на което е възможно да се измени или отмени разпореждане издадено по реда на чл. 98 от КСО. Коментираната регламентация е поместена в чл. 99 от КСО, като правната норма изброява предпоставките, даващи възможност да се образува производство по изменение, респективно отмяна на влязло в сила разпореждане за отпускане, изменение, осъвременяване, спиране, прекратяване, възобновяване и възстановяване на пенсия, като същите са обособени в две групи. В случаите по чл. 99, ал. 1, т. 1 от КСО производството се инициира по заявление на пенсионера, а по чл. 99, ал. 1, т. 2 от б "а" до б "д" от КСО служебно от административния орган.

Както беше посочено по-горе, като правно основание за издаване на Разпореждане № [ЕГН]/19.10.2022 г. изрично е посочен чл. 99, ал. 1, т. 2, б. "а" от КСО. Цитираната норма предвижда, че влязлото в сила разпореждане по чл. 98 може да се измени или отмени от органа, който го е издал: по инициатива на органа – когато се установи, че: „пенсията е отпусната въз основа на неистински или подправен документ или на документ с невярно съдържание“.

Преди всичко, нито в оспореното решение на директора на ТП на НОИ-С.- град, още по-малко в потвърденото с него разпореждане са посочени ясно кои са тези документи с невярно съдържание, неистински или подправени такива. В разпореждането от 19.10.2022 г. е посочено „поправено Разпореждането от 23.12.2019 г. за отпускане на пенсията на Ж. Х. с мотив „съгласно констативен протокол на дирекция „К.“ за

заличени данни на осигурителя „ПЕНД Б-86“, „Г. БИЗНЕС С.“, „КИ К. 2017“.

От друга страна решаващият орган е установил, че в приложения в пенсионното досие опис от 16.12.2019 г. /л. 77-78/ на осигурителния стаж на жалбоподателката, стаж в „Пенд Б - 86“ и в „Г. бизнес сълюшънс“ не е зачитан.

Правна последица от заличаването на данните по чл. 5, ал. 4 от КСО от осигурителя „КИ К. 2017“ е по-нисък размер на осигурителния стаж и осигурителния доход, участващи при определяне на индивидуалния коефициент и размера пенсията на жалбоподателката, без да е ясно как това е подведено под хипотезата на чл. 99, ал. 1, т. 2, б. "а" от КСО.

Всъщност, за да бъде приложима хипотезата на чл. 99, ал. 1, т. 2, б. "а" от КСО следва първоначално представени документи, послужили като доказателство за осигурителен стаж и/или доход, въз основа на които е отпусната/изменена пенсията и е определен нейния следващ се размер, да бъдат признати за неистински или подправени или за документи с невярно съдържание. В тази връзка документ с невярно съдържание е този, който е издаден от оправомощено за това лице, но чието съдържание не съответства на обективната действителност. Неистински е този документ, на който е придаден вид, че представлява конкретно писмено изявление на друго лице, а не на това, което действително го е съставило, а "подправен" е документът, в който след неговото правомерно издаване са нанесени промени, които не отговарят на първоначалната воля на издателя. Установяването на тези факти става по надлежния съдебен ред - с исково производство по ГПК или в производство по НПК. В тази връзка, в нормата на чл. 108а КСО е разписано, че когато контролните органи на Националния осигурителен институт установят, че са създадени документи с невярно съдържание във връзка с извършени осигурителни плащания, те са длъжни да уведомят органите на прокуратурата. В случая няма данни истинността и верността на представените документи и удостоверените в тях обстоятелства да е оборена по горепосочения ред, а и такива не се твърдят от ответника. Априори, административният орган по никакъв начин не заявява, че въобще са налице документи, които според него отговарят на горните дефиниции.

В тази връзка съдът не споделя съображенията на решаващия орган, че заличаването на данните за осигурителен стаж на жалбоподателката обуславят наличието на материалноправните предпоставки, необходими за ангажиране хипотезата на чл. 99, ал. 1, т. 2, б. "а" от КСО. Както бе вече посочено правната норма изисква безусловното установяване и то по надлежен ред, в съдебно производство на неистински, подправени или документи с невярно съдържание, като в случая заличаването на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО не е сред юридическите факти, съдържащи се в хипотезата на нормата. В случая, за да издадат оспореното решение и потвърденото с него разпореждане, административните органи формално са се позовали на разпоредбата на чл. 99, ал. 1, т. 2, б. "а" от КСО, като са обосновали тази си теза с твърдението за наличие на заличени данни в Р.. При това положение безспорно е налице противоречие между фактическите и правни основания, съдържащи се и в двата административни акта, което съставлява съществено нарушение на процесуалните правила. Подвеждането на фактите към съответната правна норма е елемент на властническото

волеизявление на органа и то следва да е надлежно извършено, за да може съдът да осъществи контрол за законосъобразност. Посочването на конкретното правно основание разкрива целта на органа и ако фактите, установени по делото, не съответстват на юридическите факти, визирани в хипотезата на съответната правна норма, органът не може да постигне целта си.

Съгласно чл. 170, ал. 1 АПК доказателствената тежест се носи от административния орган, който трябва да установи съществуването на фактическите основания, посочени в акта, и изпълнението на законовите изисквания при издаването му. По силата на чл. 35 АПК и чл. 36 АПК, административният орган следва да изясни фактите и обстоятелствата от значение за случая, преди да пристъпи към издаването на индивидуалния административен акт и по отношение, на които следва да обсъди обясненията и възраженията на страната, да събере служебно доказателства, което в случая не е сторено.

Горният извод не се разколебава и от приетите по делото експертизи, според които подписа в трудовата книжка и в трудовия договор на Ж. Х. не са положени от управителя на „Ки Комерс 2017“ ООД. В тази връзка основателно оспорващата сочи, че цитираните документи не са били оформени пред нея, а са ѝ били предоставени подписани, като е ноторно известна практиката в търговските дружества документите да се подписват от счетоводител или друго упълномощено от управителя лице, за което Х. няма данни.

На следващо място административният орган е приел за безспорно установено и влизането в сила на издадените задължителни предписания на „Ки Комерс 2017“ ООД, без обаче да изложи каквито и да било мотиви в тази връзка.

При проверка и анализ на доказателствената съвкупност съдът не установи документи или данни, които да потвърждават изводите на административния орган, а още по-малко такива, които да имат значение за определяне на правото, размера и срока на изплащане на суми за осигурителни плащания на жалбоподателя.

В мотивите на задължителни предписания № ЗД ЗД-1-21-00942300/24.06.2021г. /л. 289, 290/ е посочено, че осигурителят „Ки Комерс 2017“ ООД следва да заличи данните по отношение на 36 служители, в това число и на жалбоподателката за периода 12.2018 г. – 11.2019 г. Видно от приложените по делото доказателства /л. 296/ тези задължителни предписания са връчени чрез залепване на съобщение на таблото на ТП на НОИ – С. град по реда на чл. 110, ал. 4, изр. 2 от КСО без да са били налице предпоставките за това.

Разпоредбата на чл. 110, ал. 4 от КСО дава възможност за връчване на разпореждания, актове за начет и задължителни предписания чрез поставяне на съобщение на таблото за обявления в териториалното поделение на НОИ или на интернет страницата на НОИ за срок от 7 дни, но само когато не може да бъде връчено на отговорните лица лично срещу подпис, чрез лицензиран пощенски оператор с обратна разписка на посочен адрес или на съответния адрес по чл. 18а, ал. 8 от АПК или по електронен път по реда на Закона за електронното управление. При извършена служебна проверка в ТР съдът

установи, че по отношение на осигурителя „КИ КОМЕРС 2017“ ООД е посочен и следния електронен адрес: [\[електронна поща\]](#). В административната преписка липсват доказателства, че е направен опит за надлежно връчване на задължителните предписания по всички възможни и посочени в изр. 1-во способности. В тази насока основателни се явяват възраженията в жалбата, че не са налице влезли в сила задължителни предписания по отношение на осигурителя „КИ КОМЕРС 2017“ ООД. Следователно, предпоставките по чл. 110, ал. 4, изр. 2 от КСО не са били налице. Връчването чрез залепване на съобщение е ненадлежно. Същевременно по делото също така липсват данни за датата на влизане в сила на тези задължителни предписания. Следователно не може да се приеме, че и издадените задължителни предписания са влезли в сила и са могли да породят желаните правни последици, в т. ч. да доведат до законосъобразно заличаване на данните по чл. 4, ал. 5 от КСО за Ж. Х., т. е. заличаването е поискано от страна на ТП на НОИ – С. град преди влизане в сила на задължителните предписания и преди да са предприети действия по надлежното им връчване.

Предвид гореизложено следва да се приеме, че мотивите и изводите на административния орган не са подкрепени със съответни доказателства. В този смисъл е и влязлото в сила решение на АССГ по адм.д. № 3680/2023 г. касаещо също Ж. Х..

Независимо от изложеното по-горе следва да се съобрази също така, че в производството по издаване на задължителни предписания, които административният орган е приел, че са влезли в сила, жалбоподателката не е участвала като заинтересована страна, а в обжалваното решение директорът на ТП на НОИ – С. град не е изложил мотиви защо счита, че неосъществяването на стопанска дейност от страна на горепосочения осигурител води до автоматичен извод, че Х. не е извършвала трудова дейност по смисъла на чл. 10, ал. 1 КСО, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 КСО. Всъщност, административният орган е заключил, че след като осигурителят работодател не развива стопанска дейност, то и сочените от него за осигурени лица не извършват трудова дейност. Така административният орган е постановил своя акт при неизяснена фактическа обстановка в разрез със задължението си по чл. 35 и чл. 36 от АПК, вкл. да събере доказателства по собствена инициатива.

Следва също така да се отбележи, че доскоро в съдебната практика се приемаше, че в контролните производства на НОИ отношенията между осигурител и НОИ и осигурен и НОИ са различни и самостоятелни, и поради това, когато се проверява осигурителят, осигурените лица не могат да участват в административното и съдебно производство, като имат самостоятелни права, които могат да защитят. В най – новата съдебна практика на ВАС по сходни случаи това разбиране е изоставено – определение № 9091/29.09.2023 г. по адм. дело № 8567/2023 г., VI о., решение № 9937 от 19.10.2023 г. по адм. д. № 367/2023 г., VI о., решение № 12152 от 7.12.2023 г. по адм. д. № 6310/2023 г., VI отд., решение № 11181 от 15.11.2023 г. на ВАС по адм. д. № 1991/2023 г., VI отд., решение № 11069 от 14.11.2023 г. на ВАС по адм. д. № 2082/2023 г., VI отд., решение № 11414 от 22.11.2023 г. по адм. д. № 3799/2023 г., VI о., решение № 10841 от 9.11.2023 г. по адм. д. №

2767/2023 г. VI отделение /касаещо също жалбоподателката Ж. Х./, решение № 10939 от 13.11.2023 г. по адм. д. № 777/2023 г., VI отделение.

В посочените съдебни актове е прието, че осигурените лица в производството по издаване на задължителни предписания са пряко и непосредствено засегнати от издавания административен акт, търпят последиците от заличаване на осигурителните им данни, но са лишени от правото да участват като страна в това административно производство. Провеждане и приключване на контролното производство с участието само на осигурителя поставя в риск правата на осигуреното лице, тъй като е възможно осигурителят да не съдейства на контролните органи за установяване на действителното положение, да не е документирал търговската си дейност, да не е декларирал доходи, да не е заплащал данъци и осигуровки, каквито специфики се разкриват и по настоящия случай. Осигурителят не е обжалвал предписанията за заличаване на данните на осигурените лица, с което настоящата жалбоподателка, като претендираща да е осигурена, е поставена в невъзможност да защити собствените си осигурителни права, затова тя безспорно е пряко засегната от акт, постановен в производство, в което тя не е участвала. Затова в цитираните актове на ВАС е възприето разбирането, че лицето, което претендира да е осигурено лице по отношение на НОИ и на неговия осигурител (последният адресат на задължителните предписания), следва да има процесуално право на защита и да бъде конституирано като заинтересована страна в производството по оспорване на задължителните предписания. Правото на лицето да участва в административно, респ. съдебно производство по установяване на обстоятелствата, касаещи заличаване на неговите осигурителни данни, включително и служебното им заличаване на основание чл. 4, ал. 10, т. 4 от Наредба Н-13 от 17 декември 2019 г., е обосновано и от разпоредбата на 120, ал. 2 от Конституцията на Република България, доколкото няма изрична забрана в закон, а и лицето има пряк, личен и непосредствен интерес да потърси чрез жалба съдебна защита, която най-ефективно ще се реализира в производство по оспорване на задължителните предписания, с пряк правопогасяващ ефект, и доказване на обема на претендираните осигурителни права, който пряко зависи от действително реализирана трудова дейност по смисъла на чл. 10, ал. 1 от КСО, като се прецени осъществени ли са елементите на трудовия договор и в какъв времеви диапазон.

Именно защото интересите на осигурен и осигурител не са еднопосочни, в контролното производство НОИ дължи установяване на всички факти по отношение на осигурителя и осигурените лица, за които внася осигурителни вноски, затова всички лица трябва да са страни в административното и съдебно производство, като постановените административни и съдебни актове да са с еднакво действие по отношение на страните.

Дори и засегнатото лице да има право да се защити срещу последващия акт за връщане на недобросъвестно получено обезщетение, тази защита е недостатъчно ефективна, щом лицето не е имало възможност да се защити в производството по издаване на задължителните предписания за заличаване на собствените му осигурителни права. Т. правно положение е нетърпимо с оглед разпоредбата на чл. 34 от Хартата на основните свободи на ЕС, която

не допуска национална правна уредба, която не позволява засегнатото лице да се защити срещу акт, с който се засяга правото му достъп до обезщетенията за социална сигурност.

С оглед изложеното настоящия състав приема, че оспореното Решение е постановено при неизяснена в цялост и неправилно установена фактическа обстановка, което е довело до неправилно приложение на материалния закон. С оглед на това то е незаконосъобразно и следва да бъде отменено. Съобразно изхода на спора в полза на жалбоподателката следва да се присъдят разноски в общ размер на 755 лева /300 лева – платен по банков път адвокатски хонорар и 455 лева – депозит за вещо лице/.
Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ от АПК, Административен съд - София град, Трето отделение, 44 състав,

РЕШИ

ОТМЕНЯ решение № 2153-21-121/02.06.2023 г. на директора на ТП на НОИ – С. – град потвърждаващо Разпореждане № [ЕГН]/19.10.2022 г., издадено от длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

ОСЪЖДА Националния осигурителен институт да заплати на Ж. С. Х. с ЕГН: [ЕГН] сумата от 755 лв. /седемстотин петдесет и пет лева/ разноски по делото. Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: